

Objemná krmiva pro správnou výživu

Ing. Petr Štěpánek, Ph.D., Ing. Vít Langmaier; Agromanuál

Výživa skotu v době rostoucích nákladů byla ústředním tématem odborného semináře Objemná krmiva 2022, který uspořádala firma KWS Osiva dne 19. října v Kulturním domě ve Větrném Jeníkově. Zajištění dostatku objemných krmiv úzce souvisí s pěstovanými plodinami a také je nutné správné načasování jednotlivých zásahů včetně sklizně, která je rozhodujícím faktorem pro následnou výživu skotu.

Historie KWS

Na úvod semináře připomněl Ing. Petr Růžička, jednatel KWS Osiva s.r.o. historii firmy KWS. Tato původní německá osivářská společnost byla založena před 166 lety ve vsi Klein Wanzleben a zabývala se především šlechtěním cukrové řepy. Za hlavní přelom společnosti je považován červen 1945, kdy došlo k jejímu přemístění za pomoci britské armády do Einbecku v Dolním Sasku, kde mohlo šlechtění dále pokračovat i po rozdělení Německa. Společnost hledala další uplatnění a v 50. letech svoji pozornost zaměřila na zlepšování vlastností silážních kukuřic, čímž výrazně předběhla konkurenci. Díky tomuto přemístění nyní nabízí kvalitní materiály, které se pravidelně umísťují na předních příčkách hodnocení a uplatnění našli již v 70 zemích světa. Také díky tomu společnost KWS nyní patří mezi 5 největších šlechtitelských firem zemědělských plodin.

Nová alternativa objemných krmiv

Nejen v reakci na stoupající ceny na nakupovaná jadrná bílkovinná krmiva se firma KWS Osiva rozhodla zařadit do svého portfolia novinku v podobě **velmi raného hybridního žita**. To by mělo plnit roli glycidového i bílkovinného objemného krmiva, neboť se jedná o kvalitní a lehce silážovatelný materiál. Při sklizni je cílová kvalita 28–35 % sušiny a 13–18% obsah dusíkatých látek, čehož je dosaženo před objevením klasů. Sklízí se klasickým dvoufázovým způsobem a výnos se pohybuje v rozmezí 3,5–5 t SH/ha.

Po sklizeném žitě by mělo na pozemku obratem dojít k výsevu velmi rané kukuřice ze skupiny Best4Milk. Vhodnou volbou je velmi raný silážní hybrid **KWS Salamandra** (FAO 230), který je schopný dosáhnout

výnosu až 70 t/ha při 33% sušině a 33% obsahu škrobu (zároveň disponuje velmi dobrou stravitelností vlákniny). Vlivem posouvání počátku vegetace do pozdějšího období s větším rizikem přívalem srážek se zvyšuje nebezpečí eroze. Proto se osvědčilo zakládání porostu do pásů technologií Strip-Till, které snižuje nebezpečí splavení ornice. Tento postup přinese 2 sklizně za rok a může znamenat výrazné ekonomické zlepšení hospodaření podniku z pohledu produkce mléka z ha.

Precizní sklizeň kukuřice

Následně se ing. Růžička přesunul k systému **KWS DMM Tool**, který na základě dat získaných ze satelitního snímkování (Sentinel 2) dokáže stanovit optimální termín sklizně silážní kukuřice. Systém umožňuje zlepšit přehled o postupu dozrávání v celém porostu kukuřice a snížit tak riziko chybného odběru, kdy nereprezentativní vzorek může znamenat předčasnou nebo naopak pozdní sklizeň se všemi negativními dopady na kvalitu siláže, užitek, zdraví zvířat a ve výsledku celkovou ekonomiku chovu skotu. Systém využívá data indexu vitality porostu a obsahu vody v porostu, které jsou spojovány kalibrační křivkou konkrétního hybridu. Té je dosaženo 2letým testováním daného hybridu na 5 lokalitách. Díky tomu je docíleno přesnosti stanovení 92 %. Do projektu je v tuto chvíli zapojeno 518 pěstitelů silážní kukuřice v rámci celé ČR s celkovou výměrou přibližně 37 tis. ha. V současnosti jsou k dispozici kalibrace 17 hybridů z portfolia firmy KWS.

Další možností podpory zootechniků a výživářů od KWS Osiva je **mobilní laboratoř AgriNir™**, která byla představena Ing. Vladislavou Jáchimovou. Pomocí laboratoře lze analyzovat kvalitu nejen

KWS DMM Tool a pěstování nového silážního žita představil Ing. Petr Růžička

kukuřičné siláže, ale i bílkovinných senází (např. vojtěškové) nebo směsných krmných dávek (TMR). Rozbor stanoví několika základních parametrů, a to obsah sušiny, škrobu, dusíkatých látek, vlákniny (ADF, NDF), popela a tuku.

Obě služby jsou pro pěstitele KWS hybridů zdarma a nevznikají jim tak žádné dodatečné náklady.

Určení silážní zralosti

Problematikou zkrmování silážní kukuřice se zabýval MVDr. Tomáš Mitrík, PhD. z Feed Lab s.r.o., Slovensko. Úvodem připomněl některá fakta: chutnost a kvalita krmiva nemusí spolu vždy souviset (např. chutné zkaramelizované seno má nulovou výživnou hodnotou), a také vizuální hodnocení je velmi relativní. Z tohoto důvodu je třeba využívat rozborů krmiv, které pomohou mnohem lépe poznat **vlastnosti krmiva** a jeho uplatnění v krmné dávce.

Rozbor sklizené silážní kukuřice dokáže odhalit heterogenitu dozrávání jednotlivých částí rostliny. Kromě typu hybridu, vlivu počasí, mechanického zpracování při sklizni ovlivňuje podíl jednotlivých forem škrobu v krmivu **vegetační stadium**, které má velký vliv i na míru stravitelnosti škrobu. V tomto ohledu nelze opomíjet ani velikost částic zrn v siláži, neboť podmiňuje míru trávení škrobu v bacheru. Pokud je zrno či její části přeschlé, škrob bývá mikroorganizmy těžko rozložitelný a je v trávicím ústrojí nevyužit. Naopak předčasně sklizené porosty mají vysoký obsah cukru, který se nepříznivě projevuje na zdraví

dojnic. Velké části zrn přechází z bacheru přímo do slezu a také nejsou náležitě rozloženy mikroorganizmy a využity. V sušině výkalů by se měly nacházet max. 2 % škrobu. Vyšší hodnoty jsou signálem nedostatečného trávení a tím dochází k finančním ztrátám.

Dosažení zisku

Na farmách od Aše až po Vysočinu působí nezávislý výživářský poradce Ing. Petr Brabenec, který hovořil o několika tématech souvisejících s produkcí mléka. Nejprve se zabýval situací letošního roku, kdy se ceny komodit dramaticky zvyšují a v mnoha případech se již zdvojnásobily. U mnoha komodit navíc není zřejmé, jestli budou v dostatečném objemu, proto ústředním tématem nadcházejících měsíců bude zajištění **stability krmné dávky**.

Cílem krmivářů je zejména **zvýšovat produkci mléka**, proto se podělil o několik postupů, jak toho docílit. Obsah živin krmné dávky by měl být standardní. Pro zachování zdravých krav je však důležité nenavýšovat obsah organických kyselin a škrobu, zároveň však stravitelnou vlákninu (DNDF) udržovat nad 50 %. Jelikož produkce mléka je neefektivnější za stálých podmínek, další doporučení spočívalo v omezení změn v časovém harmonogramu dne a zachování obsahu živin v krmné dávce. Proto by v rámci podniku neměla být překročena hranice 5 pěstovaných kukuřičných hybridů, protože bacherová mikroflora si na novou dávku siláže navyká až 3 týdny, a každá takováto změna se nepříznivě promítne na užitek.